

Knock-out

Voetbal is een contactsport en een wedstrijd kan een gevecht zijn, maar het is niet de bedoeling dat daarbij een speler knock-out gaat, en al helemaal niet in een jeugdelftal. Een schouderduw was toegestaan, zo leerde ik op de training en een sliding ook, mits de bal werd gespeeld. Ik hoorde van mijn teamgenootjes dat die instructies wat ruimer uitgelegd mochten worden, waardoor een duel soms op vrij worstelen leek.

Maar dat je bij voetbal ook buiten westen kon raken, wist ik niet toen ik als jongen van twaalf het sportcomplex van voetbalclub DOS 32 op fietste. Mijn vader had mij een week daarvoor aangemeld bij deze gereformeerde club. Ik was een schriel ventje en op het trapveldje in onze buurt viel ik niet op door techniek of tactisch inzicht, maar al mijn vrienden gingen op voetbal, dus ik wilde niet achterblijven.

Mijn voetbalavontuur begon veelbelovend. Voorafgaand aan de eerste wedstrijd was er thuis een pakket afgeleverd met mijn voetbaloutfit; een blauw-witte gestreepte shirt, een blauw broekje en lange kousen. Ik had op mijn slaapkamer geoefend om de omslag van de kous in een snelle beweging op de juiste breedte te krijgen, zodat hij net onder de knie zat en de blauwe bies in een rechte lijn liep. Mijn vader maakte grapjes over mijn belangstelling voor de juiste dracht van het tenue. Ik was in die tijd een schriel ventje en het shirt hing als een wapperende vlag om mijn smalle schouders. De volledige naam van de club was Door Oefening Sterk en wellicht hoopte mijn vader dat DOS zijn naam waar zou maken en dat het wekelijks voetballen mij mannelijker zou maken.

Elke zaterdag fietste ik drie kwartier om het terrein te bereiken. Ik vervloekte de fietstocht. Vaak was ik al uitgeput als ik nog aan de wedstrijd moest beginnen. DOS had drie C-elftallen. C1 was voor de goede spelers. Om daarin te terecht te komen, 'moest ik eerst maar eens iets laten zien', zei meneer Van der Heide, mijn trainer. Ik belandde in C3. In dat team zaten 16 jongens die matig tot beroerd konden voetballen. Veel van mijn medespelers compenseerden hun gebrek aan techniek met ijver. Ze renden, duwden en tackelden dat het een lieve lust was. De modderkluiten vlogen over het veld. Daar waar de bal was, schopten ze blindelings. Vaak werd er dan over de bal heen gemaaid en ramde de schoen het scheenbeen van de tegenstander. Dat geweld was niets voor mij. Ik ontliet de aanvallers. Als ze dan toch mijn kant opkwamen, liet ik ze passeren. Om niet door de mand te vallen als lijntrekker, fakete ik uitputting bij een achtervolging, simuleerde ik steek door met een van pijn vertrokken gezicht naar mij zijde te grijpen en hief ik mijn armen in

wanhoop in de lucht als een bal over mij heen vloog, zodat het leek alsof ik die bal graag had gewild.

Na de veldslag smeerde ik stiekem wat modder op mijn kousen en mijn tenue. Ik vergat het ook wel eens. Dan zat ik als enige nog met schone kousen op het bankje in de kleedkamer.

Er is een wedstrijdfoto van mij bewaard gebleven, waarschijnlijk door mijn vader gemaakt op die ene dag dat hij kwam kijken. Op de foto sta ik op mijn vaste plek rechtsachter, koukleumend, met de armen stevig om mijn borst geslagen. Ik haatte de kou en verlangde vaak al na enkele minuten naar de warme douches van de kleedkamers. Dat verlangen werd ook gevoed doordat die doucheruimte een andere wereld voor mij opende. Onder het ruisen van het water werd door mijn minder preutse clubgenoten lachend gesproken over meiden en seks. Ook werd er geplaagd over het formaat van het geslachtsdeel. Ik keek heimelijk naar de glimmende billen en de piemels van mijn clubgenoten.

Het mysterie van de manlijkheid werd een belangrijke compensatie voor het wekelijkse afzien tijdens de fietstocht en de wedstrijd. Op Hemelvaartsdag hadden we een toernooi in Middelharnis. Het was heerlijk warm en we waren met veel spelers. Onze tweede poulewedstrijd was tegen Dirksland. Na de rust mocht ik erin. We stonden met 4 - 0 achter. Het eerste kwartier gingen alle aanvallen over de andere vleugel. Tot de aanvallers van de tegenpartij van positie wisselden. Mijn nieuwe tegenstander was breed en blond en hij had al drie doelpunten gemaakt. Al snel eiste hij roepend de bal op en dribbelde met de bal aan de voet rustig in mijn richting. Hij zocht het duel. 'Voor jou, Pip!', riep iemand. Ik wachtte hem op en maakte mij breed door met mijn armen te zwaaien. Er verscheen een brede glimlach op zijn gezicht. Hij maakte een schijnbeweging en passeerde mij moeiteloos. Ik deed nog een halve poging hem achterna te lopen. Zijn voorzet leidde tot een achterbal.

Hij draaide zich half om en huppelde schrijlings terug. Met krachtige sprongetjes, terwijl zijn blik gericht was op onze keeper. Terwijl hij zo terughuppelde, verlegde hij haast onmerkbaar zijn koers in mijn richting. Nog steeds was zijn blik op onze keeper gericht en het leek alsof hij niet doorhad dat ik daar stond. Vlak voordat hij tegen mij aan zou botsen, stapte hij opzij. Onze schouders schuurden kort tegen elkaar. 'Hoi!', hoorde ik. Het lichte timbre trilde na in mijn borst. De eerstvolgende aanval waaraan hij meedeed, bracht hem niet in mijn buurt. Na een paar minuten kwam de bal weer in mijn richting. De boogbal ging over mij heen en stuiterde naar de zijlijn. Ik rende er achteraan. Achter mij hoorde ik snelle stappen. Ik keek om. Mijn aanvaller naderde met een glimlach om zijn lippen. Ik was eerder bij de bal. Normaal schoot ik in zo'n geval de bal blind naar voren, om er maar vanaf te zijn. Nu

bleef mijn schoen op de bal rustten en wachtte ik mijn aanvaller op. Hij remde laat af en botste tegen mijn schouders. Zijn grote lijf kromde zich over mijn gebogen houding. Zijn lichaamswarmte schoof als een deken over mij heen. Ik rook het zoete aroma van zijn zweet. Zijn voeten deden uitvallen naar de bal, maar hij deed niet echt zijn best. Ik deed een paar stappen, hij volgde slechts. Zijn jagende ademhaling wervelde in mijn nek. Onder mijn noppen rolde het leer doelloos heen en weer. Tijd en plaats verdampten. Van ver hoorde ik het schrille fluiten van de scheidsrechter. De bal was over de zijlijn. Jongens riepen: 'Paull! Ingooien!' Hij maakte zich los van mij en pakte de traag bal op. Zijn inworp stuitte in niemands richting. Kort daarna was de wedstrijd afgelopen.

Ik hoorde zijn stem weer toen ik na de wedstrijd alleen op een bankje buiten zat. Ik had daar al een tijdje gezeten. In mijn buik broeide een onbekend, maar aangenaam gevoel. Ik kende het gevoel niet en wilde weg, naar huis, weg van de bron van dat gevoel. Maar tegelijk wilde ik blijven en de warme kriebels in mijn buik rekken.

Achter mij ging de deur van de kantine open. Een groep jongens kwam luid pratend naar buiten en liep in mijn richting. Ik herkende de shirtjes van daarnet. Tussen de stemmen ving ik het stevige timbre van mijn spits op. In mijn buik wervelde de aangename tinteling als juichend antwoord op zijn bastonen.

De groep koos het pad achter mijn bankje langs. Hij liep middenin de groep. Toen ze naderden, koos hij onopvallend voor een positie aan de rand van de groepje. De voorsten jongens liepen al achter mij langs. Mijn rug leek bezet met trilhaartjes die zelfs de lichtste trilling van de lucht registreerden. Hun drukke vrolijkheid schetterde in mijn lijf als een luidspreker op te hoog volume. Toen kwam hij. Het was de aanraking van een vingertop of de rug van hand. Een beroering, maar net iets langer dan wanneer het onbedoeld zou zijn. En zonder de gehaaste terugtrekking, die normaliter volgt als per ongeluk vreemde lijven elkaar schampen. Zijn vinger streek over mijn schouder als een vederlicht penseel. De aanraking verplaatste zich door mijn lijf, als kringen op het water. In mijn neus prikkelde de geur van zijn bezwete lichaam. Het zoete parfum vulde de lucht en trok me mee, als het zog van een passerend schip. Ik wilde niets anders dan hem volgen, achter hem aan.

Tientallen meters later kwam ik weer bij zinnen. Het zwart voor mijn ogen trok langzaam weg. Voor me uit liep mijn reus, nog steeds met zijn vrienden. Hij was nu de laatste van de groep en keek me over zijn schouder aan. Hij vertraagde zijn pas, net genoeg om niet op te vallen bij de jongens. Nog even en we zouden samen heimelijk wegsuipen. Maar ik kon niet verder. Mijn benen waren krachteloos. Ik zwalkte wankelend naar een gemetselde plantenbak.

Met beide handen zocht ik steun op de stenen rand. Ik hapte naar adem en wierp een blik op de groep die al voor een deel verdwenen was om de hoek van het clubgebouw. Nog net voordat ook mijn reus om de hoek verdween, zag ik hoe hij nog een keer omkeek.

Voetbal is daarna nooit meer geworden wat het was.

